

Öppna jämförelser Folkhälsa 2009

”Detta är den första rapporten om öppna jämförelser inom folkhälsoområdet. Den har tillkommit genom ett samarbete mellan Sveriges Kommuner och Landsting, socialstyrelsen och Statens folkhälsoinstitut. Genom att redovisa jämförelser av ett antal för folkhälsan viktiga indikatorer på kommun- och landstingsnivå, syftar Öppna jämförelser folkhälsa till att öka insyn och öppenhet om vad kommuner och landsting åstadkommer samt att stimulera till förbättringsarbete.

Inom folkhälsoområdet är det många aktörer, förutom kommuner och landsting/regioner, som har ansvar för folkhälsoutvecklingen och det kan vara svårt att utkräva ansvar från en enskild kommun eller ett enskilt landsting. Hälsoläget i befolkningen beror även på strukturella faktorer som åldersfördelning, utbildning och sysselsättning i befolkningen, vilka kan vara svåra att åtgärda för den enskilda kommunen/landstinget. Trots detta vet vi att kommuner och landsting har en så pass viktig roll för befolkningens hälsa att vi ändå valt att göra öppna jämförelser på folkhälsoområdet.

Genom fördjupade diskussioner och analyser kan öppna jämförelser bidra till att prioritera och utveckla folkhälsoinsatserna på del lokala och regionala nivå. Ambitionen är att rapporten ska bidra till ökad kunskap om vad som åstadkommer en god folkhälsa och hur landsting och kommuner kan bidra till att ytterligare förbättra folkhälsan.”

I rapporten redovisas 21 indikatorer uppdelade på levnadsvillkor, levnadsvanor samt hälsoeffekter. Indelningen kan diskuteras, bland annat eftersom en del av indikatorerna kan förekomma under flera av rubrikerna. Indikatorerna är;

Levnadsvanor

- Socialt deltagande
- Socialt stöd – tillit till andra
- Trygg miljö
- Behörighet till gymnasiet

Levnadsvanor

- Fysisk aktivitet
- Matvanor – frukt och grönt
- Rökvanor
- Rökande blivande mammor
- Riskabla alkoholvanor

Hälsoeffekter

- Självskattat allmänt hälsotillstånd
- Psykiskt välbefinnande
- Medellivslängd
- Hälsopolitiskt åtgärdbar dödlighet
- Hjärtinfarkt
- Lungcancer
- Skador bland barn
- Fallskador bland personer 65 år och äldre
- Tonårsaborter
- Klamydia 15-29 år
- Fetma
- Tandhälsa

Öppna jämförelser folkhälsa följer upplägget i tidigare rapporter för kommuner och landsting. På kommunnivå görs uppdelningen av resultaten för de enskilda indikatorerna så att de 25 procent kommuner med mest fördelaktiga resultat redovisas i grön färg och nästkommande 50 procent redovisas i gul färg. De 25 procent kommuner med minst fördelaktiga resultat redovisas i rött.

För södra länsdelens kommuner ser resultaten ut enligt följande;

Askersund

Nedsatt psykiskt välbefinnande	Behörighet till gymnasiet	
Lungcancer kvinnor	Fysisk aktivitet	
Tonårsaborter	Matvanor – frukt och grönt	
	Dagligrökare	
	Rökande blivande mammor	
	Självskattad hälsa	
	Hjärtinfarkt	
	Lungcancer män	
	Fallskador	
	Fetma	
	Tandhälsa	

Hallsberg

	Dagligrökare	Behörighet till gymnasiet
	Självskattad hälsa	Fysisk aktivitet
	Nedsatt psykiskt välbefinnande	Matvanor – frukt och grönt
	Hjärtinfarkt	Rökande blivande mammor
	Lungcancer män	Lungcancer kvinnor
	Fallskador	Fetma
	Tonårsaborter	Tandhälsa

Kumla

	Behörighet till gymnasiet	Fysisk aktivitet
	Matvanor – frukt och grönt	Lungcancer kvinnor + män
	Dagligrökare	
	Rökande blivande mammor	
	Självskattad hälsa	
	Nedsatt psykiskt välbefinnande	
	Hjärtinfarkt	
	Fallskador	
	Tonårsaborter	
	Fetma	
	Tandhälsa	

Laxå

Behörighet till gymnasiet	Fysisk aktivitet	Hjärtinfarkt
Rökande blivande mammor	Matvanor – frukt och grönt	Fetma
Lungcancer kvinnor	Dagligrökare	Tandhälsa
Fallskador	Självskattad hälsa	
	Nedsatt psykiskt välbefinnande	
	Lungcancer män	
	Tonårsaborter	

Lekeberg

Dagligrökare	Fysisk aktivitet	Behörighet till gymnasiet
Hjärtinfarkt	Matvanor – frukt och grönt	Tonårsaborter
Lungcancer kvinnor + män	Rökande blivande mammor	Fetma
	Självskattad hälsa	
	Nedsatt psykiskt välbefinnande	
	Fallskador	
	Tandhälsa	